

користування лізингоодержувачеві. Оскільки даний договір не є досить практикуючим в Україні, то нормативно-правова база потребує вдосконалення у даній сфері, до кінця врегульований взаємовідносин сторін договору фінансового лізингу.

Список використаних джерел

1. Габріадзе М. Р. Правове регулювання договору лізингу за цивільним законодавством України. *Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право*. 2019. С. 47-52.
2. Закон України «Про лізинг». Відомості Верховної Ради України: закон від 16 грудня 1997 року, редакція від 02.10.2021 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v_104800-98.
3. Закон України «Про права споживачів». Відомості Верховної Ради України: закон від 12.05.1991 року, редакція від 16.10.2020 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12>.
4. Закон України «Про фінансовий лізинг». Відомості Верховної Ради України: закон від 16.12.1997 року, редакція від 16.01.2004 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/723/97>.
5. Романюк І. П. Правова природа договору фінансового лізингу. *Правове забезпечення адміністративної реформи*. 2015. №4. С. 109-112.
6. Цивільний кодекс України. Відомості Верховної Ради України: кодекс від 16.01.2003, редакція від 16.10.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.
7. Яцух О. О. Теоретичне та нормативно-правове забезпечення лізингових операцій. *Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки)*. 2016. №3(32). С. 302-310.

Паляниця Т.
*студентка юридичного факультету
Західноукраїнського
національного університету
Науковий керівник: к. ю. н., доцент
кафедри цивільного права і процесу ЗУНУ
Зайцева-Калаур І. В.*

ОСОЛИВОСТІ ПРАВОВОГО СТАТУСУ ВІЙСЬКОВИХ КОРЕСПОНДЕНТІВ

На сьогоднішній день багато держав, в тому числі і Україна, потерпають від збройних конфліктів, які роблять людей незахищеними, порушують їх права і свободи. При висвітленні таких подій надзвичайно важливу роль відіграють засоби масової інформації. Вони в деякій мірі виступають захисниками прав людини, медіаторами, що сприяють деескалації і врегулюванню конфліктів. Бо на них покладено обов'язок

збирати та поширювати правдиву, неупереджену інформацію, тим самим роблячи її надбанням суспільства. І саме робота військових кореспондентів має безпосереднє і вирішальне значення для забезпечення громадськості повною та правдивою інформацією. **Тому дана проблематика є особливо актуальною для нас.**

Особливості правового статусу військових кореспондентів не є детально дослідженими у науковому колі. Натомість різноманітні недержавні організації торкаються у своїй діяльності даної теми, зокрема ОБСЄ, Рада Європи.

Виклад основного матеріалу. В українському законодавстві немає акту, який би містив поняття «військовий кореспондент». Але міжнародне гуманітарне право надає таку дефініцію та містить норми, які узагальнюють особливості правового статусу військових кореспондентів. Зокрема, проаналізувавши статтю 4 А(4) Женевської конвенції про поводження з військовополоненими 1949 р., можна констатувати, що військовими кореспондентами є представники засобів масової інформації, які мають акредитацію в збройних силах, супроводжують військові формування, але не є їх членами [3]. Це журналісти, які висвітлюють хід бойових дій, безпосередньо перебуваючи у зоні збройного конфлікту та спілкуючись з його учасниками.

Визначальною ознакою військових кореспондентів відповідно до міжнародного гуманітарного права є саме те, що вони супроводжують військові формування в офіційному статусі, що підтверджується акредитаційним документом, який видає уряд держави. Цим самим держава бере на себе обов'язок забезпечувати безпеку журналіста, поки він дотримується правил акредитації. Документ про акредитацію зобов'язує військове командування співпрацювати з журналістом в межах його професійних вимог. Перший Додатковий протокол до Женевських конвенцій, передбачає, що у тому випадку, коли військовий кореспондент потрапив в полон, він може користуватися всіма правами військовополонених. Це пов'язано з наявністю у кореспондента формального права супроводжувати військові формування [2].

В українському законодавстві немає чітко визначеної вимоги щодо обов'язкової акредитації військових кореспондентів в зоні збройного конфлікту, але варто зауважити, що за її відсутності робота в зоні ООС може суттєво ускладнитись. До того ж, акредитація є доцільною і з боку безпеки, адже, як свідчать міжнародні норми, вона є гарантією захисту журналіста з боку держави. Акредитацію представників засобів масової інформації в районі проведення ООС здійснює Прес-центр Об'єднаних сил при співпраці з СБУ. На теперішній час в зоні ООС діє дворівнева система акредитації журналістів. Прес-карта другого ступеня акредитації є персоналізованим документом, який підтверджує права представників ЗМІ на виконання редакційних завдань в районі проведення ООС на території Донецької та Луганської областей, а також в місцях, де виконуються завдання та дислокуються військові частини

ЗСУ. Але варто зауважити, що прес-карта такого рівня не дає права журналісту працювати на лінії бойового зіткнення.

Прес-карту ООС першого ступеня акредитації може отримати журналіст, який пройшов спецкурс при Міністерстві оборони України. І лише вона надає представникам ЗМІ можливість виконувати редакційні завдання і безпосередньо на лінії бойового зіткнення, і в районах виконання завдань та дислокації військових частин ЗСУ.

Така політика України щодо акредитації військових кореспондентів цілком відповідає міжнародним стандартам. Варто зауважити, що Резолюція Парламентської асамблеї Ради Європи № 1438 (2005 р.) «Свобода преси і умови роботи журналістів у зонах конфліктів» закликає держав-членів і держав-спостерігачів забезпечувати обов'язкове навчання та проходження інформаційних програм для майбутніх військових кореспондентів. Також Асамблея зазначила, що організації ЗМІ повинні чітко інформувати глядачів (читачів), які репортажі ведуться саме військовими кореспондентами, що працюють із військовими силами [1, с.18].

Щодо взаємодії військових кореспондентів з організаціями ЗМІ, то варто зазначити, що вони можуть перебувати у трудових та у цивільно-правових відносинах. Якщо військовий кореспондент працює в штаті організації ЗМІ, то його робота у районах збройних конфліктів зазвичай оформлюється як відрядження.

Ст. 15 Закону України «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів» [4] і ст. 25 Закону України «Про інформацію» [5] містять однакову норму, що уповноважує організацію ЗМІ відряджати журналістів «у місця збройних конфліктів, вчинення терористичних актів, ліквідації небезпечних злочинних груп» та встановлюють обов'язки журналістів щодо поширення отриманої там інформації. Наприклад, журналіст, зокрема військовий кореспондент зобов'язаний: дотримуватися вимог щодо нерозголошення планів спецпідрозділів; не допускати фактичної пропаганди терористів та злочинних груп; не виступати в ролі арбітра; не втручатися в інцидент; не створювати штучної психологічної напруги в суспільстві. При цьому організації ЗМІ повністю відповідальні за відряджених журналістів. Однак, за журналістами також залишається право діяти за власною ініціативою.

Отже, можна зробити висновок, що військовий кореспондент – це особа, яка є представником засобу масової інформації та має акредитацію, передбачену законодавством держави, що в своїй професійній діяльності супроводжує військові формування, але не є їх членом та висвітлює події, пов'язані з діяльністю таких військових формувань. Незважаючи на те, що в законодавстві України не визначено, кого можна вважати військовим кореспондентом, норми щодо акредитації журналістів для роботи в районах збройних конфліктів дають можливість заключити, що саме ті особи, які мають прес-карту другого

або першого рівня, видану у встановленому законом порядку, і є військовими кореспондентами.

Список використаних джерел

1. Безпека журналістів. Збірник документів Ради Європи. 2016. 49 с.
2. Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 08.06.1977 р. № 995_199. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_199#Text (дата звернення: 09.03.2021).
3. Женевська конвенція про поводження з військовополоненими від 12.08.1949 р. № 995_153. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_153#Text (дата звернення: 09.03.2021).
4. Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів: Закон України від 23.09.1997 р. № 540/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/540/97-вр#Text> (дата звернення: 09.03.2021).
5. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text> (дата звернення: 09.03.2021).

Підгородецька Ю.

студентка юридичного факультету

Західноукраїнського національного університету

Науковий керівник: к.ю.н., доцент

кафедри цивільного права і процесу ЗУНУ

Труфанова Ю.В.

ПРАВО ЗЕМЕЛЬНОГО СЕРВІТУТУ

Питання права земельного сервітуту є досить актуальним в теперішній час та набуває все більшого значення у суспільстві. Причиною цього є те, що економічний розвиток України має за основу землю, тому саме земельне право має бути високо розвинуте в нашій державі. Отож, з'являється необхідність у поглибленому теоретичному дослідженні також і права земельного сервітуту.

Дослідженню явища права земельного сервітуту приділяли свою увагу такі науковці як: Ю. Жаріков, О. Кирієнко, Н. Бондарчук, В. Скрипник, А. Бабаєв, М. Гончаренко, Н. Шуляк, Е. Суханова, А. Копилова.

Виклад основного матеріалу доцільно розпочати із з'ясування сутності поняття права земельного сервітуту, адже у правовій науці існує багато визначень цього поняття. Згідно чинного законодавства дане поняття подається у ч. 1 ст. 98 Земельного кодексу України: право земельного сервітуту зазначається як право власника або землекористувача земельної ділянки чи іншої заінтересованої особи на